

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Tomášem Švecem, Ph.D., ve věci

žalobce: **X. X. X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost X
bytem v ČR X

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 936/3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 12. 2021, č. j. OAM-69/ZA-ZA04-P06-PD1-R2-2015,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný rozhodl o jeho žádosti o prodloužení doplňkové ochrany tak, že podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (**dále jen „zákon o azylu“**) se doplňková ochrana neprodlužuje.

II. Podstatný obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě předně obecně vytkl napadenému rozhodnutí, že nebyly splněny podmínky pro neprodloužení doplňkové ochrany, protože okolnosti, které vedly k jejímu udělení, nezanikly a ani se nezměnily do té míry, že by ji již nebylo zapotřebí. Posléze shrnul podmínky týkající se prodlužování doplňkové ochrany, přičemž odkázal na ustanovení § 53a odst. 4, § 17a odst. 1 písm. a) a § 17a odst. 2 zákona o azylu a také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011-57. Dále podotkl, že žalovaný se zároveň nemůže spokojit pouze se svým závěrem, že došlo k zásadním a trvalým změnám stran důvodu, na základě něhož byla doplňková ochrana udělena, ale musí zkoumat i to, zda se neobjevily nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany. V tomto ohledu poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49.
3. Rovněž žalobce v podané žalobě uvedl, že při pohovorech vypovídal vždy stejně, ale v případě prvního pohovoru se objevil problém s tlumočnickem, který nepřekládal vše přesně. Z důvodu nekvalitního překladu tak došlo k některým rozporům v jeho výpovědi. Upřesnil tedy, že zemi svého původu opustil kvůli obavě z pronásledování pro svou sexuální orientaci, nesouhlasu s politickým režimem a politickým aktivitám své rodiny. Od roku 2018 nadto k těmto důvodům přibyla i jeho účast na šíření zpráv organizací X, X a X, které X na Kubě a X o X. Podotkl, že jeho střety s kubánským režimem měly začít již v letech 2012 a 2013, kdy se zúčastnil manifestací, pročež byl zadržen a také vězněn. Z důvodu sexuální orientace byl propuštěn z práce a nato bylo zahájeno jeho stíhání kvůli tomu, že byl nezaměstnaný. Policie jej soustavně obtěžovala a předvolávala. Taktéž uvedl, že si s přítelem otevřeli obchod, který jim však policie zavřela a zabavila jim veškeré zboží. Byli zatčeni a při zatýkání X. Bylo tedy proti nim zahájeno stíhání pro vlastizradu. V případě návratu se obává věznění a mučení ze strany státních orgánů.
4. Následně žalobce namítl porušení ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), § 2 odst. 4 správního řádu, § 50 odst. 3 a 4 správního řádu a § 14a zákona o azylu. Zmínil, že v řízení nebyl řádně zjištěn skutkový stav bez důvodných pochybností, a že nebyly zjištěny aktuální a přesné informace o zemi původu. Napadené rozhodnutí také označil za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
5. Poté žalobce zrekapituloval důvody, pro které mu žalovaný doplňkovou ochranu udělil, a namítl, že žalovaný nerespektoval právní názor Městského soudu v Praze a nezabýval se jeho žádostí opětovně v dostatečné míře. Zdůraznil, že napadené rozhodnutí je prakticky totožné s předchozím rozhodnutím v této věci (č. j. OAM-69/ZA-ZA04-P05-PD1-2015). Žalovaný tak dle jeho názoru rezignoval na přezkoumání celé věci a své původní rozhodnutí pouze doplnil o několik zdrojů z let 2020 a 2021. Shrnul tedy, že žalovaný neučinil žádná konkrétnější zjištění týkající se změn přístupu orgánů Kuby k žadatelům o mezinárodní ochranu v zahraničí, obav žalobce z návratu, otázek souvisejících s politickými aktivitami jeho rodiny a okolností jeho podnikání.
6. Dále žalobce vytkl žalovanému, že zdroje, ze kterých vychází, nejsou dostatečné. Konstatoval, že žalovaný čerpal pouze ze zdrojů Ministerstva spravedlnosti, Ministerstva zahraničních věcí a svých vlastních zdrojů, čímž zanedbal povinnost uloženou mu Městským soudem v Praze. Nečerpal totiž z dostatečných, relevantních, objektivních, aktuálních a komplexních informací z obecně uznávaných zdrojů a situací na Kubě se nezabýval z hlediska zjištění nevládních organizací. V této souvislosti citoval

z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 175/2020-51. Žalovaný dle žalobce nerefletoval ani protivládní demonstrace probíhající na Kubě v posledních měsících, ani prohlubující se ekonomickou a humanitární krizi, neboť nejnovější zdroj, který použil, je z června 2021.

7. Taktéž se žalobce v podané žalobě podrobněji zabýval tím, že žalovaný neprokázal podstatné změny v reálném přístupu státních orgánů k žadatelům o mezinárodní ochranu v zahraničí a nevypořádal se s ohrožením, které žalobci hrozí nedodržováním nebo svévolným výkladem migračního zákona. V tomto ohledu poukázal na obsah výroční zprávy organizace Human Rights Watch, World report 2021 – Cuba, k čemuž dodal, že vycestování občanů Kuby a jejich návrat do země původu je i po provedených reformách nadále omezováno platnými zákony. Zmínil rovněž, že opustil Kubu již v roce X a v roce X (*sic!*) tam byl pouze na krátké třídní návštěvě. Mimo území Kuby tak žije více než 24 měsíců, pročez mohl přijít o své občanství. K tomu odkázal na výroční zprávu Ministerstva zahraničí USA z 30. 3. 2021. Žalovaný také dle jeho názoru neuvádí, jak konkrétně státní orgány Kuby zacházejí s neúspěšnými žadateli o mezinárodní ochranu a jakým způsobem jim zajišťují ochranu před diskriminací a systematickým znevýhodňováním. Dále žalobce zdůraznil, že nedemokratická a autoritativní povaha politického režimu na Kubě stále trvá, a navíc se neustále prohlubuje, když státní orgány sledují, zatýkají, vězní, mučí, vydírají a dalšími způsoby omezují osoby vyjadřující svůj politický názor. Vzhledem ke svým rodinným vazbám a zkušenostem ze země původu podotkl, že má důvod se obávat negativních důsledků souvisejících s jeho dlouhodobým pobytem v zahraničí, a že žalovaný vůbec nezkoumal, zda nemůže v jeho případě dojít k nedodržování a svévolnému výkladu migračního zákona. Absentuje tedy odůvodnění ve vztahu k jeho osobě.
8. Následně žalobce namítl, že žalovaný nepřihlížel ani ke zjištěním o aktivitách jeho rodinných příslušníků a represích vůči nim. Formálně se tedy řídil právním názorem Městského soudu v Praze, nikoliv však fakticky. Dále žalobce poznamenal, že legální opuštění země neznamená, že daná osoba není osobou zájmovou či pronásledovanou. Nelze podle něj předpokládat, že vydání cestovního pasu a bezpečné vycestování z území automaticky vylučuje nebezpečí pronásledování ze strany státních orgánů. K tomu odkázal na závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2018, č. j. 10 Azs 254/2017-40, a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Az 68/2017-58.
9. Také žalobce uvedl, že se žalovaný dostatečně nezabýval jeho postavením jako LGBTI osoby. K tomu podotkl, že je povinností žalovaného zkoumat veškeré důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Měl se tedy tímto důvodem zabývat podrobněji a nespokojit se pouze se svou vlastní informací. LGBTI skupina je přitom podle žalobce stále vystavena násilí a diskriminaci ze strany státních orgánů, když policie odmítá vyšetřovat útoky na její členy, kteří čelí diskriminaci a znevýhodňování od společnosti.
10. Dále se žalobce v podané žalobě blíže vyjádřil k aktuální situaci na Kubě ohledně porušování lidských práv a perzekuce odpůrců režimu a LGBTI skupiny. Předně poukázal na to, že situace se nezměnila takovým zásadním způsobem, aby bylo možné vyloučit, že mu v případě návratu nebude hrozit nebezpečí vážné újmy. K tomu citoval řadu zpráv o celkových poměrech v zemi jeho původu. Konkrétně odkázal na výroční zprávu organizace Amnesty International 2020/2021, výroční zprávu Ministerstva zahraničí USA 2020 a výroční zprávu organizace Freedom House 2021. Dále zmínil

probíhající humanitární krizi, přičemž odkázal na řadu zpravodajských internetových článků týkajících se protivládních protestů. V této souvislosti také namítl, že žalovaný se nezabýval možností udělit mu humanitární azyl dle ustanovení § 14 zákona o azylu, k čemuž odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 19. 10. 2021, č. j. 13 Az 29/2020-45.

11. Rovněž se žalobce v rámci vyjádření k aktuální situaci na Kubě zmínil o masivní devalvaci měny, poklesu životní úrovně, potlačování svobody projevu a pokojného shromažďování, perzekuci osob, které nesouhlasí s politickým režimem, a LGBTI osob. I k tomuto pak odkázal na řadu zpravodajských internetových článků a zpráv a o zemi jeho původu. Následně shrnul, že zprávy o zemi jeho původu z let 2020 a 2021 jsou obdobné jako zprávy z roku 2015, které žalovaný využil na podporu svého rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany. K zásadní a trvalé změně na poli lidských práv, perzekuce a svévolného zadržování tedy dle jeho názoru na Kubě nedošlo. Nadto mu hrozí diskriminace a nebezpečí vážné újmy z důvodu příslušnosti k LGBTI komunitě.
12. Žalobce tedy závěrem své žaloby podotkl, že splňuje podmínky pro prodloužení doplňkové ochrany, a navrhl zdejšímu soudu, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
13. Spolu s žalobou doručil žalobce zdejšímu soudu svoje další vyjádření k věci, v němž znovu vyjádřil nesouhlas s napadeným rozhodnutím, opět popsal současnou situaci na Kubě a zrekapituloval dosavadní průběh správního řízení. Taktéž podotkl, že nezná důvody napadeného rozhodnutí kvůli špatné úrovni překladu.

III. Vyjádření žalovaného

14. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 28. 3. 2022 předně shrnul námitky uplatněné v podané žalobě a uvedl, že s nimi nesouhlasí, neboť nedokládají porušení právních předpisů. Konstatoval, že napadené rozhodnutí nepovažuje za vadné, nepřezkoumatelné či nezákonné, a že zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení sdělil, a pro rozhodnutí si opatřil potřebné podklady a objektivní a aktuální informace.
15. Následně žalovaný zrekapituloval závěry vyplývající z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Az 68/2017-58, a podotkl, že se zabýval zejména postavením osob v případě jejich návratu do země původu, pokud požádaly v zahraničí o mezinárodní ochranu, neboť právě v této souvislosti byla žalobci doplňková ochrana v roce 2015 udělena. Taktéž shrnul obsah informací o zemi původu žalobce, jež si za tímto účelem opatřil. Je podle něj zřejmé, že po udělení doplňkové ochrany žalobci došlo v zemi jeho původu v možnostech vycestování a návratu k pozitivní změně a obyvatelé Kuby již v této souvislosti nečelí automaticky závažným problémům a nebezpečí vážné újmy. K tomu žalovaný odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 1. 2021, č. j. 1 Azs 275/2020-29. Rovněž upozornil, že žalobce dobrovolně kontaktoval v X kubánské velvyslanectví, a to za účelem vydání kubánského cestovního pasu. Téhož měsíce pak skutečně na Kubu vycestoval a na její území vstoupil oficiálně bez jakýchkoliv problémů a ani během svého pobytu tam žádné azylově relevantní potíže neměl. Kubánské velvyslanectví přitom předem nahlásilo žalobcovu cestu do země na příslušné kubánské úřady, avšak ty o jeho osobu neprojevíly žádný zájem. Za účelovou obhajobu označil žalovaný tvrzení, že kubánské orgány

pouze nestačily zareagovat. Podotkl také, že žalobce již v roce X opustil Kubu legálně s vlastním cestovním pasem, že neměl problémy politického charakteru a že nikdy nebyl z ničeho obviněn ani trestně stíhán.

16. K námitce týkající se nedemokratického a autoritářského režimu na Kubě žalovaný uvedl, že obecně takový stav není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť každou žádost je třeba posuzovat individuálně. V souvislosti s odlišnou sexuální orientací žalobce poukázal žalovaný na to, že touto záležitostí se zabýval dostatečným způsobem, přičemž v tomto ohledu žalobce potíže způsobené státními orgány neměl. Ze shromážděných informací podle něj navíc vyplývá, že na Kubě se postoj obyvatelstva i státních orgánů k osobám s odlišnou sexuální orientací vyvíjel v posledních letech kladně. K tomu v podrobnostech odkázal na str. 14 a 15 napadeného rozhodnutí.
17. Dále žalovaný sdělil, že se zabýval problémy žalobce souvisejícími s podnikáním, založením policejního spisu k jeho osobě a vydíráním ze strany policie. Tvrzení žalobce ohledně těchto problémů však neshledal věrohodnými, neboť v případě pravdivosti žalobcem poskytnutých informací by mu nebylo umožněno ze země původu legálně vycestovat. Stejně tak se žalovaný podle svého názoru podrobným způsobem věnoval i novým důvodům žalobce, avšak i tyto shledal nevěrohodnými a účelově uvedenými.
18. Žalobcem zmiňované problémy s tlumočnickem podle žalovaného zjištěny nebyly. Žalobce totiž na všechny položené otázky odpovídal logicky, podepsal veškeré materiály jako správné a v průběhu úkonů si na způsob tlumočení nestěžoval. K opozičním demonstracím žalovaný uvedl, že tyto byly ukončeny již loňského roku a s osobou žalobce neměly žádnou souvislost. Ekonomické problémy na Kubě pak podle něj nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, ledaže by ekonomická opatření byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině, což se však v případě žalobce nestalo. Rovněž žalovaný podotkl, že možnost udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu posoudil v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, přičemž k jeho udělení neshledal důvod. Dodal, že s obdobnými socio-ekonomickými problémy jako Kubánská republika se potýká většina zemí Latinské Ameriky, Afriky či Jižní Asie.
19. Závěrem žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, a že dostal požadavkům stanoveným soudem, neboť si obstaral dostatečné množství aktuálních, objektivních a relevantních podkladů, na jejichž základě učinil závěr o neprodloužení doplňkové ochrany. Navrhl proto zdejšímu soudu, aby podanou žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

20. Ze správního spisu zjistil zdejší soud tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
21. Žalobce podal dne 18. 1. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž následně žalovaný na základě této žádosti udělil žalobci rozhodnutím ze dne 2. 4. 2015, č. j. OAM-69/ZA-ZA04-HA18-2015, doplňkovou ochranu podle ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalovaný totiž posuzoval otázku, zda žalobci hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání z důvodu, že žádal v cizí zemi o azyl. Dospěl přitom k závěru, že v případě návratu žalobce do vlasti nelze vyloučit přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy.

22. Dne 15. 3. 2017 podal žalobce žádost o prodloužení doplňkové ochrany dle ustanovení § 53a zákona o azylu a žalovaný jej předvolal k pohovoru ve věci mezinárodní ochrany. Pohovor se uskutečnil dne 27. 4. 2017 za účasti tlumočnicka španělského jazyka a žalobce během něj uvedl, že v jeho případě nedošlo k žádné změně, že situace na Kubě by pro něj byla stále stejná, a že bude mít problémy s policií. Zdrojem jeho informací je internet a kontakty s rodinou na Kubě. Dále sdělil, že v případě návratu se obává uvěznění. Zcela jej vyloučili ze společnosti, ačkoliv má vysokoškolské vzdělání, a propustili jej ze školy kvůli sexuální orientaci. Podotkl také, že již dříve měl potíže s policií a má rodinné příslušníky, kteří jsou proti režimu, avšak on osobně se za disidenta nepovažuje a s politikou nemá nic společného. Úřady by jeho zatčení využily právě jako nátlak na jeho rodinné příslušníky. Na území Kuby má otce, bratra a sestřenic, se kterými je v kontaktu. Jeho matka zemřela. Ze strany otce nemá podporu, protože ten nesouhlasí s jeho sexuální orientací. Taktéž k dotazu žalovaného vypověděl, že musel kontaktovat velvyslanectví, protože mu zemřela matka a potřeboval vystavit nový pas za účelem cesty na Kubu. Ten mu vystavit nemohli, ale jelikož se jednalo o pohřeb matky, vystavili mu humanitární povolení, které mu bylo při příjezdu na Kubu odebráno. Při odbavení na zpáteční cestě již žádný doklad nepotřeboval, protože cizinecká policie měla povolení ke vstupu archivováno. Na Kubu odletěl X a X se vrátil. Cestoval s přítelem, který měl nemocnou tetu. Při celním odbavení ani při svém pobytu neměl žádné potíže, stejně jako při opuštění Kuby. Odbavila jej i cizinecká policie, neboť měli jeho cestu zaregistrovanou v systému, protože ji ambasáda nahlásila. Za důvod, proč neměl žádné problémy, považoval krátký časový úsek své návštěvy a zvláštnost situace. Matka byla osobou, se kterou měl nejsilnější vazby a potřeboval tedy jet na její pohřeb. O nebezpečí uvěznění neuvažoval. Dále podotkl, že tři měsíce po úmrtí matky mu přišlo od policie předvolání, v němž bylo uvedeno, že bude pokračováno v řízení vedeném proti němu. Toto řízení s ním bylo vedeno již před odjezdem z Kuby a týkalo se jeho obchodu, který měl otevřený se svým přítelem. Následně potvrdil, že nadále trvají stejné důvody pro udělení doplňkové ochrany, jako uváděl při předchozím pohovoru. Domácnost sdílí se svým přítelem a v současné době nepracuje na plný úvazek, nemá pracovní smlouvu a pracuje pouze podle potřeby zaměstnavatele. Zdravotní pojištění mu je hrazeno ze strany úřadu práce a chodí do školy českého jazyka. Závěrem pohovoru ještě jednou zdůraznil, že jeho cesta na Kubu byla toliko humanitárního charakteru.
23. Žalovaný vydal rozhodnutí ze dne 24. 7. 2017, č. j. OAM-69/ZA-ZA04-P05-PD1-2015, jímž rozhodl o žádosti žalobce tak, že podle ustanovení § 53a odst. 4 zákona o azylu se doplňková ochrana neprodlužuje. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, který svým rozsudkem ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Az 68/2017-58, zrušil uvedené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Městský soud v Praze totiž dospěl k závěru, že žalovaným zjištěný skutkový stav nemá oporu ve správním spisu a vyžaduje zásadní doplnění. Dovodil, že pokud má žalovaný odeprít prodloužení doplňkové ochrany, musí prokázat zásadní změnu okolností v těch aspektech, které dříve považoval za klíčové. Uznal také, že odůvodnění vlastního udělení doplňkové ochrany žalobci v rozhodnutí z roku 2015 není příliš precizní a v zásadě nespecifikuje konkrétní skutečnosti, proč právě žalobci hrozí ve vlasti skutečné nebezpečí vážné újmy, přičemž jediným konkrétně uvedeným důvodem je požádání o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Pro rozhodnutí o neprodloužení mezinárodní ochrany by proto žalovaný musel prokázat podstatnou změnu v přístupu kubánských orgánů k osobám, jež v zahraničí požádaly o mezinárodní ochranu. Dále se

žalovaný dle soudu dostatečně nezabýval ani dalšími žalobcem uvedenými skutečnostmi, jimiž se zabývat měl. Pokud totiž žalovaný pominul posouzení některých důvodů v řízení o udělení doplňkové ochrany, musí se jimi podle soudu zabývat v řízení o jejím prodloužení. Městský soud v Praze tak uložil žalovanému, aby v dalším řízení buď žalobci doplňkovou ochranu prodloužil, nebo dostatečnými, relevantními, objektivními, aktuálními a komplexními informacemi z obecně uznávaných zdrojů prokázal podstatnou změnu v přístupu kubánských orgánů k osobám, jež v zahraničí požádaly o mezinárodní ochranu. Alternativně by bylo podle soudu nutné nade vší pochybnost prokázat, že v případě zájmu kubánské policie o žalobce by mu nebylo umožněno z vlasti opětovně vycestovat, byť by se tam vrátil na pouhé tři dny z objektivně humanitárního důvodu. Při zkoumání změny přístupu k žadatelům o udělení mezinárodní ochrany měl žalovaný porovnat aktuální údaje se stavem, který zde byl ke dni 2. 4. 2015. Dále Městský soud v Praze zavázal žalovaného, aby objasnil i otázky související s žalobcovým trestním stíháním kubánskými státními orgány, disidentstvím žalobcových příbuzných včetně důsledků pro žalobce a okolnostmi žalobcova podnikání, a to zvláště ve vztahu k hrožícím represím ze strany policie a jiných státních orgánů.

24. Žalovaný tedy provedl s žalobcem doplňující pohovor, který se konal dne 28. 7. 2020 za účasti tlumočnicka španělského jazyka. V rámci tohoto pohovoru žalobce v zásadě zopakoval své obavy v případě návratu do vlasti a doplnil, že jeho matka byla X a jeho bratr je již tři roky ve vězení kvůli X. Je tedy spojen s rodinou, která má nálepku opozice. Dále tvrdil, že se v letech 2012 a 2013 zúčastnil třech nebo čtyřech manifestací, což byl jeden z důvodů jeho odchodu ze země. Byl kvůli tomu předvoláván na policii. Ohledně doručeného předvolání z roku 2016 uvedl, že mu bylo doručeno na jeho poštovní adresu na Kubě a převzal ho jeho otec. V předvolání bylo napsáno, že se má dostavit na policii za účelem vyšetřování, protože podporuje hnutí směřující proti revoluci. Žádné další předvolání mu doručeno nebylo. Dále vypověděl, že byl na Kubě v letech 2013 a 2014 třikrát zadržen a uvězněn. Zadržen byl v řádu dnů kvůli tomu, že nepracoval. Taktéž poznamenal, že na čunu se pokusil opustit Kubu pouze jeho přítel. Ze zadržení nemá žádné dokumenty, ale má lékařskou zprávu o tom, že byl ze strany policie po manifestaci napaden a zraněn. V roce 2013 nebo 2014 byl u soudu, ale byl osvobozen. Jednalo se o řízení týkající se toho, že nepracoval. Jinak z ničeho oficiálně obviněn nebyl ani nebyl trestně stíhán. Sdělil také, že podporuje X, X a X, a to od roku 2018. Konkrétně s nimi spolupracuje tak, že šíří informace o dění na Kubě. Dále sdělil podrobnější informace o svém podnikání s tím, že v roce 2014 přijela policie, sebrala jim věci a obchod zavřeli. Zmínil se též o tom, že podle něj má Kuba v České republice síť agentů, kteří sledují, co se děje, a ze kterých má strach. Podotkl rovněž, že kubánská vláda sleduje každého občana, který vycestuje do zahraničí. Znovu pak k dotazu žalovaného potvrdil, že jeho matka a bratr byli disidenty a vyjadřovali nesouhlas se systémem na Kubě. Bratr je podle něj X. V rámci rodiny jeho přítele označil za disidenta příteleva strýce. K dotazům žalovaného se vyjádřil i ke své sociální situaci. Taktéž uvedl, že uvažoval o podání žádosti o povolení k trvalému pobytu, ale potřebuje zaměstnání a musí ovládat český jazyk. Další skutečnosti již v rámci pohovoru uvést nechtěl.
25. Následně žalobce doložil žalovanému další materiály ve španělském jazyce. Konkrétně se jednalo o snímky příspěvků na sociálních sítích X, X a X a dále o snímek komunikace s X týkající se jeho zájmu o spolupráci. Rovněž doložil kopie předvolání, aby se dostavil dne 10. 5. 2016 a dne 18. 9. 2019 na Revoluční vnitrostátní policii za účelem pohovoru

- a vyšetřování a dne na 15. 1. 2020 na Lidový provinční soud v Havaně za účelem soudního řízení ohledně zákona o ohrožování a pohrdání orgánem. Posléze žalovaný provedl s žalobcem další doplňující pohovor, v němž se žalobce mimo jiné vyjádřil i k zasláným videonahrávkám. Mělo se jednat o nahrávky ohledně situace na Kubě, nicméně žalobce a jeho přítel na nich zachyceni nejsou. Taktéž se vyjádřil k materiálům ze sociálních sítí X a X, jejichž obsahem mělo být oznámení o tom, co se děje na Kubě. Ani v těchto materiálech však není zobrazen on ani jeho partner. K výše zmíněným předvoláním podotkl, že se jedná o předvolání policejních složek. Soudní řízení se týkalo neposlušnosti vůči úřadům, jelikož na doručená předvolání nereagoval. Dokumenty získal od svého otce. Dále zmínil, že veškeré materiály posílané z Kuby jsou kontrolovány, protože je jednodušší zasílat kopie.
26. Součástí správního spisu byly kromě dalšího i informace o zemi původu žalobce shromážděné žalovaným v rámci řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany z roku 2015. Mimo jiné se jednalo i o písemný materiál označený jako „Lidská práva a demokracie: Zpráva Ministerstva zahraničí Velké Británie za rok 2012 – oddíl IX: Lidská práva ve sledovaných zemích – Kuba“, který byl překladem materiálu Ministerstva zahraničí Velké Británie z dubna 2013. Také šlo o písemný materiál označený jako „Výroční zpráva Human Rights Watch 2014“, který byl překladem informace organizace Human Rights Watch ze dne 21. 1. 2014, a o písemný materiál označený jako „Odpověď na dotaz ohledně Kuby: Zatýkání osob, které nemají práci; Informace k povolení výjezdu a návratu na Kubu [a-8295]“, který byl překladem informace Rakouského centra pro výzkum a dokumentaci o zemích původu a azylu ze dne 19. 2. 2013. Tyto písemné materiály obsahovaly mimo jiné údaje týkající se možnosti kubánských občanů opustit území Kubánské republiky a navrátit se zpět.
27. Za účelem posouzení žádosti žalobce si žalovaný opatřil i další podklady. Kromě jiného se jednalo o překlad zákona o migraci Kuby a jeho prováděcích předpisů a o písemný materiál označený jako „Kuba, Informace MZV ČR, č.j. 133925-6/2020-LPTP ze dne 9. prosince 2020, k č.j. MV- 184769-1/OAM-2020 – Ověření pravosti formulářů na dva různé útvary policie a k soudu předložené žadatelem o mezinárodní ochranu, Způsob doručování předvolání na policii“. Tento písemný materiál se týkal i posouzení pravosti výše zmíněných předvolání doložených žalobcem a mimo jiné se z něj podává, že zastupitelský úřad Havana nepovažoval předložené dokumenty za věrohodné.
28. Žalobce se následně s podklady rozhodnutí dne 3. 3. 2021 seznámil, přičemž sdělil, že se zúčastní jednání evropského parlamentu, na němž chce oznámit, co se děje na Kubě. Organizoval také jeden z protestů v České republice, který se zabýval lidskými právy, a dalších se zúčastnil. Protest, který organizoval, se uskutečnil dne X na X a zúčastnil se dále protestů na přelomu X a X X. Jednalo se o protesty na bázi osobní iniciativy kubánské komunity v České republice. Rovněž žalobce doložil řadu snímků příspěvků na sociálních sítích od představitelů České republiky a organizace Renew Europe a obrazový materiál z demonstrace na X.
29. Dále žalovaný založil do správního spisu písemný materiál označený jako „Kuba, Informace MZV ČR, č.j. 98839/2015-LPTP ze dne 21. května 2015, k č.j. MV- 42927-11/OAM-2015 – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“. Z něj se podávají v zásadě zcela obecné informace o možnostech postihu a znevýhodňování neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v zahraničí a o situaci navrátilců. Rovněž byl součástí správního

- spisu i písemný materiál označený jako „Kuba, Informace MZV ČR, č.j. 109309-6/2021-LPTP ze dne 19. dubna 2021, k č.j. MV- 4158-16/OAM-2021 – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, ze kterého se mimo jiné podávají informace o možnostech cestování kubánských občanů, podmínkách návratu do vlasti, možnostech jejich reintegrace, důsledcích dlouhodobého pobytu mimo území Kuby a přístupu kubánských státních orgánů.
30. Ve správním spisu byl založen také písemný materiál ze dne 30. 4. 2021 označený jako „Kuba, Informace OAMP – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: duben 2021“. Z tohoto písemného materiálu se podávají mimo jiné informace o Kubě týkající se politické situace, ratifikace vybraných mezinárodních smluv, mučení, trestu smrti, možnosti vycestování a návratu do vlasti, azylového systému a vojenských konfliktů.
 31. Taktéž se ve správním spisu nacházely i další písemné materiály týkající se situace v Kubánské republice. Konkrétně se jednalo o písemný materiál označený jako „Kuba, Informace MZV ČR, č.j. 110786-6/2021-LPTP ze dne 20. května 2021, k č.j. MV- 59555-1/OAM-2021 – Postavení komunity LGBTI, Možnost změny pohlaví“, z něhož vyplývají informace o přístupu kubánského režimu ke komunitě LGBTI, jednání bezpečnostních složek, pohledu společnosti a možnostech změny pohlaví. Dále se jednalo o písemný materiál ze dne 16. 6. 2021 označený jako „Kuba, Informace OAMP – Sexuální menšiny, Historický vývoj, kubánská společnost, legislativa, státní orgány a organizace bojující za práva sexuálních menšin“. Z tohoto písemného materiálu vyplývají informace o vývoji vztahu kubánského režimu k sexuálním menšinám, přístupu společnosti, legislativě v této oblasti, přístupu státních orgánů a násilí na příslušnících sexuálních menšin.
 32. Před vydáním napadeného rozhodnutí žalovaný umožnil žalobci, aby se opětovně seznámil s podklady rozhodnutí a vyjádřil se k nim. Z protokolu o seznámení s podklady rozhodnutí ve věci žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ze dne 7. 12. 2021 poté vyplývá, že žalobce se chtěl s podklady rozhodnutí seznámit. Vyjádřit se k nim nebo navrhnout jejich doplnění však nechtěl. Rovněž nechtěl uvést ani žádné další skutečnosti nebo informace, které by měl žalovaný vzít při posouzení žádosti v potaz.
 33. Následně tedy žalovaný vydal napadené rozhodnutí, s nímž byl žalobce seznámen ve španělském jazyce dne 25. 1. 2022 a stejného dne si převzal i originální výtisk tohoto rozhodnutí, což vyplývá z protokolu o předání rozhodnutí odboru azylové a migrační politiky MV ČR ve věci žádosti o prodloužení doplňkové ochrany na území České republiky ze dne 25. 1. 2022.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

34. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán [ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice). Zdejší soud následně po zohlednění

skutečností, které vyplynuly z obsahu správního spisu, vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí v rozsahu určeném žalobními body zejména z následujících ustanovení právních předpisů.

35. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
36. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023, se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
37. Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodloužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.
38. Soud předně uvádí, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným ani nedostatečně odůvodněným. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je vadou, která souvisí s nedodržením požadavků kladených procesním právním předpisem na výrok a odůvodnění rozhodnutí. Ty jsou upraveny především v § 68 odst. 2, 3 a § 90 správního řádu. S nepřezkoumatelností je spojena i otázka, zda se správní orgán zabýval veškerými skutečnostmi rozhodnými pro posouzení věci. Rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné tehdy, není-li zřejmé, z jakých skutkových závěrů žalovaný vycházel, z jakých podkladů rozhodnutí tyto skutkové závěry učinil a jakými úvahami se řídil při hodnocení podkladů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 6 Ads 87/2006-36). Z tohoto hlediska působí nepřezkoumatelnost rozhodnutí, jestliže správní orgán v rozhodnutí neuvede podklady rozhodnutí, z nichž dovedl skutkové závěry (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 4 Azs 55/2003-51), či jestliže nevypořádal rozpory mezi shromážděnými podklady, tzn. nevysvětlil, proč upřednostnil podklady svědčící o určitém skutkovém závěru na úkor podkladů svědčících o odlišném skutkovém závěru (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j.: 5 A 48/2001-47). Nepřezkoumatelnost zakládají též nedostatky spočívající v tom, že není zřejmé, jakou právní normu (popř. jaký právní předpis a v jakém časovém znění) správní orgán na věc

- aplikoval, jak tuto právní normu vyložil a z jakých důvodů má za to, že s ohledem na skutkové okolnosti daného případu na něj lze tuto normu aplikovat. Žádné pochybení v uvedených směrech přitom soud v napadeném rozhodnutí neshledal.
39. Před věcným vypořádáním žalobních námitek Městský soud v Praze považuje z důvodu obsáhlosti žalobních tvrzení za vhodné poznamenat, že podle konstantní judikatury není úkolem správního soudu reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; úkolem soudu je uchopit obsah a smysl argumentace a vypořádat se s ní (podpůrně srov. nálezy Ústavního soudu sp. zn.: IV. ÚS 201/04, I. ÚS 729/2000, I. ÚS 116/05, IV. ÚS 787/06, ÚS 989/08, III. ÚS 961/09, IV. ÚS 919/14). Jmenovitě v nálezu ze dne 12. 2. 2009 vydaném pod sp. zn.: III. ÚS 989/08 Ústavní soud uvedl, že *„není porušením práva na spravedlivý proces, jestliže obecné soudy nebudují vlastní závěry na podrobné oponentuře (a vyvracení) jednotlivě vznesených námitek, pakliže proti nim staví vlastní ucelený argumentační systém, který logicky a v právu rozumně vyloží tak, že podpora správnosti jejich závěrů je sama o sobě dostatečná.“* (srov. také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j.: 9 As 221/2014–43, či ze dne 24. 1. 2019, č. j. 7 As 458/2018–27).
40. Ohledně žalobcem namítaného vydání napadeného rozhodnutí v rozporu s § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 3 a 4 správního řádu a § 14a zákona o azylu soud uvádí, že žalobce nespécifikoval ani nekonkretizoval, jak přesně mělo k těmto pochybením dojít, proto se soud nemohl touto námitkou blíže zabývat (srov. např. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2018, č. j. 4 Azs 267/2017-41), protože se soud dále zabíral pouze žalobními námitkami v žalobě již konkretizovanými ve vztahu k osobě žalobce a danému případu.
41. Žalobce opakovaně v obecné rovině odkazoval na neutěšenou situaci v zemi původu a možné pronásledování osob projevujících své politické názory kritické vůči režimu. Soud v rovněž v obecné rovině souhlasí s tím, že Kuba je autoritářský stát, který mnohé své občany pronásleduje z politických důvodů. Rozhodování o mezinárodní ochraně či o prodloužení doplňkové ochrany je nicméně založeno na individuálním posouzení konkrétních případů, samotná autoritářská povaha země původu k udělení mezinárodní ochrany nestačí, a to v žádné z jejích forem. K nutnosti posuzovat azylový příběh případ od případu a nepřístupovat k paušálnímu hodnocení občanů příslušného, byť autoritářského, státu se vyslovil Nejvyšší správní soud již v právní větě k rozsudku ze dne 21. 7. 2005, č. j.: 3 Azs 303/2004–79: *„Pokud žadatel o udělení azylu není vystaven žádnému pronásledování nebo diskriminaci z azylově relevantních důvodů, resp. nemá z takového pronásledování nebo diskriminace odůvodněný strach, popř. takové skutečnosti ve správním řízení vůbec netvrdí, pak nesplňuje podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., a to i přes skutečnost, že pochází ze země s nedemokratickým a autoritativním režimem, který zásadním způsobem diskriminuje a potlačuje opozici, resp. osoby zastávající politicky odlišné názory.“*
42. Předně se soud zabýval důvodem, pro který byla žalobci udělena doplňková ochrana, tzn., zda došlo k takové změně situace v zemi původu žalobce, že situace v zemi původu žalobce již není natolik neuspokojivá, aby nezaručovala jeho bezpečný návrat, a zda je možné vyloučit nebezpečí mučení a nelidského a ponižujícího zacházení s žalobcem v případě jeho návratu do vlasti z důvodu omezení výjezdů a návratů kubánských občanů.

43. Má-li žalovaný odepřít prodloužení doplňkové ochrany, musí prokázat změnu v těch aspektech, jež dříve považoval za klíčové. Rozhodnutím o prodloužení doplňkové ochrany se od základu nezkoumají důvody pro udělení mezinárodní ochrany, jako je tomu při první žádosti o mezinárodní ochranu. Jádro prodlužovacího řízení podle § 53a odst. 4 zákona o azylu představuje posouzení toho, zda se zásadním způsobem změnily okolnosti vedoucí k udělení mezinárodní ochrany. Fakticky se jedná o přezkum vycházející z původního rozhodnutí v konfrontaci s aktuální situací. Stěžejní důvody, jež dříve vedly k udělení doplňkové ochrany, nelze v prodlužovacím řízení zpětně měnit nebo dokonce doplňkovou ochranu neprodloužit s odůvodněním, že mezinárodní ochrana neměla být v původním rozhodnutí vůbec udělena.
44. Nejvyšší správní soud podobně ve svém rozsudku ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 Azs 21/2011-57, konstatoval, že: *„odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je možné, pouze pokud okolnosti, které vedly k jejímu udělení, zanikly nebo se změnily do té míry, že jí již není zapotřebí. Pro účely rozhodování o odnětí doplňkové ochrany jsou tyto okolnosti fixovány v důvodech rozhodnutí o jejím udělení a následně je nelze beze změny či zrušení tohoto rozhodnutí (např. cestou mimořádných opravných prostředků) měnit. Důvodem odnětí doplňkové ochrany podle § 17a odst. 1 písm. a) citovaného zákona proto nemůže být, dospěje-li správní orgán dodatečně k závěru, že tato ochrana vůbec neměla být rozhodnutím o jejím udělení poskytnuta, a snaží-li se jejím odnětím „revidovat“ původní rozhodnutí.“* Ačkoli se judikát explicitně týká § 17a zákona o azylu (vznik důvodů pro odejmutí doplňkové ochrany), musí se totožný způsob posouzení použít i u druhé kumulativní podmínky (žadatelé hrozí i nadále vážná újma ve smyslu § 14a zákona o azylu).
45. Důvody, pro něž byla žalobci původně udělena doplňková ochrana, jsou v rozhodnutí ze dne 2. 4. 2015 formulovány značně neurčitě a jsou bez dalšího navázány pouze na přístup k osobám, jež v zahraničí žádaly o mezinárodní ochranu. Jde-li o situaci v zemi původu, v rozhodnutí ze dne 2. 4. 2015 byla zmiňována nespravedlivá zadržování oponentů režimu, platná regulace výjezdu některých osob, přísné podmínky pro získání pasu, trestání disentu, udržování atmosféry strachu, absence práva na spravedlivý proces, represe proti svobodě projevu a lidskoprávním aktivistům či nelidské podmínky ve věznicích včetně nemožnosti nápravy pomocí stížností. Další významné kritérium představuje pobytové chování žalobce ve vztahu k vlasti. Žalobce v době požívání doplňkové ochrany kontaktoval kubánskou ambasádu za účelem vystavení pasu, načež vycestoval na Kubu za účelem pohřbu své matky. Kubánské orgány neměly na žalobcově osobě větší zájem, na čemž nic nemění skutečnost, že mu bylo prostřednictvím příbuzných v zemi původu doručeno předvolání. V posledních letech bylo v Kubánské republice umožněno vycestování i některým veřejně známým disidentům.
46. V roce 2012 byla přijata zásadní novela kubánského migračního zákona, která nabyla účinnosti až počátkem roku 2013. Žalovaný postupoval správně, jestliže v rozhodnutí ze dne 2. 4. 2015 ještě tuto změnu nereflektoval. K nutnosti vyčkat ve vztahu k posouzení důvodů pro prodloužení doplňkové ochrany na promítnutí novely kubánského migračního zákona do praxe se v usnesení ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 369/2017-41, vyslovil Nejvyšší správní soud tak, že *„Skutečnost, že žalovaný v minulosti doplňkovou ochranu stěžovatelce udělil, a poté rozhodl o jejím neprodloužení, sama o sobě nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Na tom nic nemění ani skutečnost,*

že nový migrační zákon byl v Kubánské republice přijat již v roce 2012 (s účinností od počátku roku 2013), tedy před vydáním prvního rozhodnutí, kterým byla doplňková ochrana stěžovatelce udělena. Je třeba vzít v úvahu, že informace o zemi původu je možné z logiky věci získat až s určitým zpožděním. Tyto informace se vždy vztahují k minulosti, byť s ohledem na požadavek aktuálnosti informací o zemi původu k minulosti bezprostředně předcházející rozhodnutí. Pokud navíc v zemi původu dojde ke změně zákona, která může mít vliv na okolnosti odůvodňující udělení doplňkové ochrany, je na místě jistá obezřetnost správního orgánu ohledně zkoumání, zda se tato formální změna promítne též adekvátním způsobem v jednání státních orgánů. Tím spíše v případě Kubánské republiky, kterou nelze bez výhrad označit za demokratický právní stát, který za všech okolností respektuje práva svých občanů (jak vyplývá i z informací shromážděných žalovaným). (...) Odstup několika let umožnil žalovanému vyhodnotit, jakým způsobem je nový migrační zákon aplikován. Doplňková ochrana byla stěžovatelce udělena v době, kdy nebylo možné učinit zcela jednoznačný závěr o tom, jak v jednotlivých případech státní úřady postupují vůči navracejícím se osobám, ve sporném případě tedy postupoval ve prospěch stěžovatelky jako žadatelky o udělení mezinárodní ochrany. Žalovanému nelze v tomto směru vytýkat pochybení (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2011, č. j. 4 Azs 27/2010-87).“ Obdobně se Nejvyšší správní soud vyslovil v usneseních ze dne 16. 10. 2018, č. j. 2 Azs 200/2018-36, a v usnesení ze dne 6. 6. 2019, č. j. 4 Azs 68/2019-54. Třikrát tudíž byl aprobován právní názor, že přijetí novely migračního zákona Kuby několik let před udělením doplňkové ochrany v původním řízení nebrání prodloužení doplňkové ochrany v novém řízení. V případě legislativních změn u autoritářských států, k nimž Kuba náleží, se musí vyčkat i několik let, zda a jak se provedená změna v praxi projeví.

47. Podle Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 15. 3. 2017, č. j. 91328/2017-LPTP, byl migrační zákon Kubánské republiky č. 1312 ze dne 20. 9. 1976 novelizován dekretem č. 205 ze dne 26. 10. 2012, a touto novelou došlo k výrazné změně kubánské migrační politiky. Nová právní úprava rozšířila možnosti kubánských občanů cestovat do ciziny a nové znění migračního zákona je ze strany kubánských orgánů v drtivé většině případů respektováno. K nedodržování příslušných ustanovení migračního zákona či k jejich svévolnému výkladu dochází pouze v případě některých opozičních aktivistů, počet takových případů však není vysoký.
48. Jak vyplývá z materiálu „Kuba, Informace MZV ČR, č. j. 109309-6/2021-LPTP ze dne 19. 4. 2021, k č. j. MV-4158-16/OAM-2021 – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“, občané Kuby nemají po dlouhodobém pobytu v zahraničí problémy s reintegrací do společnosti, nepostihují je omezení v přístupu k sociálnímu a zdravotnímu systému či na trh práce. Pokud občané Kuby neporušili ustanovení migračního zákona, nejsou jim ukládány omezení či sankce a povětšinou nemá jejich dlouhodobý pobyt v cizině negativní následky na jejich další život na Kubě, toliko nemohou pracovat v bezpečnostních složkách nebo ve strategickém vědeckém výzkumu. Při překročení dvouletého pobytu v zahraničí je kubánský občan pokládán kubánskými úřady za emigranta. Jestliže si na zastupitelském úřadě vyřídí prodloužení svého pobytu v zahraničí, bude považován za kubánského občana s trvalým pobytem v zahraničí a může předložit žádost o obnovení trvalého pobytu na Kubě. Dokonce i při nezaregistrování na zastupitelském úřadu po překročení dvou let pobytu v zahraničí existuje možnost požádat o repatriaci. Poněvadž se Kuba dlouhodobě potýká s masovou emigrací, snaží se kubánské úřady o snižování emigrační statistiky a velmi vstřícně nastavují pravidla

týkající se repatriace. Zastupitelský úřad v Havaně neevidoval žádný případ postihu ze strany státních orgánů či nebezpečí ze strany soukromých osob v případě neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v zahraničí, kteří se vrátí do vlasti. Rovněž neměl žádnou informaci, že by docházelo k systematickému znevýhodňování či diskriminaci těchto osob ze strany státních orgánů.

49. Soud dospěl k závěru, že vzhledem ke zmíněné Informaci MZV ČR, č. j. 109309-6/2021-LPTP ze dne 19. 4. 2021 již bylo v době vydání napadeného rozhodnutí možné tvrdit, že se novelou migračního zákona z roku 2012 výrazně zlepšila možnost kubánských občanů opustit vlast; po uplynutí dvou let nepřetržitého pobytu v zahraničí mohou požádat o repatriaci, platnost cestovního dokladu je třeba po dvou letech prodlužovat zvláštním kollem, jehož opatření je dobře dostupné, překročí-li kubánský občan dvouletou lhůtu pobytu v zahraničí, může se přesto bez sankcí zaregistrovat na zastupitelském úřadě a zažádat o repatriaci. Žalovaný se možnostem návratu kubánských státních příslušníků do země původu a možnými sankcemi ze strany režimu dostatečně zabýval a opatřil si potřebné podklady odpovídající adresnosti a aktuálnosti. Obrat v kubánské migrační politice, v jehož důsledku již nejsou ve smyslu zákona o azylu relevantní obavy kubánských občanů, kteří překročili povolenou dobu pobytu v zahraničí, ostatně aproboval i Nejvyšší správní soud, konkrétně v usneseních ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 369/2017–41, ze dne 6. 6. 2019, č. j. 4 Azs 68/2019–54, ze dne 24. 7. 2019, č. j. 4 Azs 112/2019–46, ze dne 5. 12. 2018, č. j. 10 Azs 244/2018–58, či ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 197/2019–45.
50. Dále soud pokládá za významné, že žalobce opustil zemi původu v roce 2014 přes oficiální hraniční přechod, a to v souladu s tamními právními předpisy, tudíž neporušil ani ustanovení migračního zákona. Žalobci nikdy nebylo sděleno obvinění ze spáchání trestné činnosti, rovněž nikdy neměl problémy politického charakteru, ačkoli v žalobě argumentoval opakovanými nesouhlasy s politikou režimu. V souvislosti s návštěvou země v roce X původu bez nesnází získal cestovní pas, jeho vstup na kubánské území proběhl bez komplikací, během pobytu nepřišel do styku s policií či bezpečnostními složkami a následně mohl z území Kuby bez obtíží odcestovat. Soud ve shodě s žalovaným konstatuje, že jen stěží by bezpečnostní složky žalobce nezadržely, pakliže by jej evidovaly coby aktivního odpůrce režimu. Umožnění vstupu a opětovného vycestování z kubánského území jednoznačně svědčí závěru o nezájmu o osobu žalobce.
51. Pokud jde o důvodnost žalobcových obav kvůli sexuální orientaci, již v rozhodnutí ze dne 2. 4. 2015, v rozhodnutí ze dne 24. 7. 2017 i v napadeném rozhodnutí si žalovaný opatřil dostatečné objektivní informace. Jak plyne ze souhrnné informace OAMP ze dne 17. 2. 2017, Fidel Castro přiznal v roce 2010 vinu za diskriminaci sexuálních menšin a označil ji za nespravedlnost, od téhož roku se země zasazuje za práva homosexuálů i na půdě OSN, díky rozvoji LGBTI komunity se Kuba stala oblíbenou turistickou destinací homosexuálů, roku 2013 byl schválen zákon zakazující diskriminaci v zaměstnání na základě sexuální orientace.
52. Podle Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 23. 1. 2017 se postavení LGBTI na Kubě oproti minulosti zlepšilo, proti LGBTI nejsou vedeny propagandistické kampaně ani systematická represe, vyšetřování násilí na LGBTI osobách zpravidla není věnována zvláštní pozornost, tj. probíhá podobně jako vyšetřování násilí vůči jiné skupině obyvatelstva, stran přístupu komunity LGBTI k zaměstnání, pronájmu, vlastnictví bytů, zdravotní péči nebo ke vzdělávacím institucím nedochází k soustavné

diskriminaci, sexuální orientace může mít vliv při výběrových řízeních na pozice v odvětvích zvláště citlivých z pohledu režimu.

53. Také materiály „Kuba, Informace OAMP, 16. 6. 2021, Sexuální menšiny, Historický vývoj, kubánská společnost, legislativa, státní orgány a organizace bojující za práva sexuálních menšin“ a „Kuba, Informace MZV ČR, č. j. 110786-6/2021-LPTP ze dne 20. 5. 2021, k č. j. MV-59555-1/OAM-2021“ nedokládají důvodnost obav žalobce stran jeho sexuální orientace. Postavení komunity LGBTI na Kubě se oproti minulosti zlepšilo i vzhledem k osvětovým aktivitám organizace CENESEX vedené dcerou bývalé kubánské hlavy státu Marielou Castro. Žádné cílené propagandistické kampaně proti LGBTI režim nevede a neprovádí systematickou represi na základě sexuální orientace. Kubánská ústava zakazuje diskriminaci z důvodu sexuální orientace a identity, a naopak garantuje všeobecné právo na rodinu bez ohledu na její strukturu. Zákoník práce zakazuje diskriminaci na trhu práce z důvodu sexuální orientace, ve státní správě byla zavedena tzv. dobrá praxe v přístupu k sexuálním menšinám.
54. Osoby LGBTI mohou obecně čelit ze strany společnosti určitým ústrkům, jež však ani ve svém souhrnu nejsou způsobilé dosáhnout skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Státní orgány LGBTI osoby dokonce převážně podporovaly, snažily se sexuální menšiny chránit a učinily i mnohá opatření pro zlepšení postavení této komunity v zemi. Pakliže se žalobce ve vlasti necítil komfortně kvůli své sexuální orientaci, nejedná se o nic relevantního ve vztahu k zákonu o azylu, i ve vyspělých demokratických státech působí určité konzervativní, nacionální či církevní proudy, kvůli nimž se homosexuálové nemusí ve společnosti cítit uspokojivě. Žalobce ovšem v rámci pohovorů ani v samotné žalobě nepoukázal na žádnou konkrétní jednoznačnou situaci, při níž by v zemi původu čelil ústrkům, verbálnímu či fyzickému násilí nebo represi ze strany bezpečnostních složek kvůli sexuální orientaci. Již v pohovoru dne 21. 1. 2015 sice poukazoval na to, že dostal výpověď z pracovní pozice učitele, nicméně šlo jen o nepodloženou domněnku žalobce s odkazem na blíže neuvedenou kamarádku, že skutečným důvodem této výpovědi byla sexuální orientace žalobce. Ostatně sám žalobce uvedl, že se proti výpovědi nijak nebránil.
55. Žalobce poukazoval též na to, že jeho rodina má nálepku disidentů, kdy jeho v roce X zemřelá matka byl X a jeho bratr byl kvůli účasti na protivládních protestech již X. Žalovaný ovšem podle názoru soudu důvodně zejména na straně 18 napadeného rozhodnutí poukázal na rozpory ve výpovědích žalobce učiněných v rámci jednotlivých pohovorů k žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, pro které shledal tvrzení žalobce ohledně jeho politické angažovanosti a disidentských jeho rodiny nevěrohodnými. Soud zde přitom nemůže ani popřát sluchu tvrzení žalobce, že k rozporům v jeho výpovědích došlo nekvalitním tlumočením. Žalobce totiž jasně odpovídal na položené otázky, podepsal všechny jemu předložené protokoly coby správné a na způsob tlumočení si v průběhu pohovorů nijak nestěžoval. Kromě toho ve své žalobě nikterak nespécifikoval, který konkrétní rozpor v jeho výpovědích tedy byl nekvalitním překladem způsoben a jak k tomu konkrétně došlo.
56. Vše shora uvedené tedy žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž zohlednil (srov. zejm. str. 12 – 14 napadeného rozhodnutí) a dostatečně tím podložil svůj závěr o podstatné změně v přístupu kubánských orgánů k osobám, jež v zahraničí požádaly o mezinárodní ochranu, jak mu zdejší soud uložil rozsudkem ze dne 11. 9. 2018, č.j. 4 Az 68/2017-58.

57. Dále zdejší soud v rozsudku, č. j. 4 Az 68/2017-58, ze dne 11. 9. 2018, mimo jiné zavázal žalovaného ke zhodnocení okolností žalobcova podnikání ve vztahu k hrožícím represím ze strany bezpečnostních složek. Rovněž v tomto směru žalovaný dle názoru soudu přistoupil k důkladnému porovnání žalobcových tvrzení z řízení o udělení mezinárodní ochrany s řízením o žádosti o prodloužení doplňkové ochrany, když jejich obsah podrobně konstatoval zejména na str. 15 a 16 napadeného rozhodnutí a s ohledem na podstatné rozpory a nelogičnosti v nich shledal výpověď žalobce v tomto směru za nevěrohodnou. S uvedeným hodnocením se soud ztotožnil. Jeví se přitom významným, že žalobce nebyl trestně stíhán ani obviněn v souvislosti s podnikatelskými aktivitami. V souvislosti s nezaměstnaností byl sice postaven před soud, avšak ten jej zprostil obžaloby pro nedostatek důkazů.
58. Žalobce také uvedl, že se obává uvěznění své osoby po případném návratu do země původu z důvodu dřívější protirežimní činnosti a aktivit jeho rodinných příslušníků. Navzdory argumentaci o nesouhlasu s vládní politikou se žalobce nezapojoval do protivládních demonstrací a nesdělil název žádné politické skupiny vystupující proti režimu, jím by byl členem. Až v souvislosti se žádostí o prodloužení doplňkové ochrany zmínil až v doplňujícím pohovoru z července 2020 účast na 3 – 4 manifestacích v letech 2012 – 2013. Zadržen policií však podle svých slov byl v letech 2013 – 2014 v souvislosti s tím, že neměl zaměstnání. V roce 2015 v rámci pohovoru v souvislosti s žádostí o udělení mezinárodní ochrany ovšem tvrdil, že se nikdy žádných protivládních manifestací neúčastnil, i když nesouhlasí s politikou na Kubě. V rámci doplňujícího pohovoru v roce 2017 žalobce setrval na tom, že s politikou nemá nic společného a nezajímá se o ni. Přidal jen nové tvrzení, že jeho rodinní příslušníci jsou proti režimu na Kubě a případné jeho uvěznění by bylo využito jako nátlak na jeho rodinné příslušníky. Ke svému tvrzení, že mu bylo v roce 2016 doručeno předvolání na policii, žalobce doložil předvolání k Revoluční státní policii na den 10. 5. 2016, předvolání k Revoluční státní policii na den 18. 9. 2019 a předvolání k Lidovému provinčnímu soudu v Havaně. Podle Informace MZV ČR, č. j. 133925-6/2020-LPTP, ze dne 9. 12. 2020, k č. j. MV-184769-1/OAM-2020, žalobcem předložená předvolání neodpovídala formulářům používaným policií či soudy, chybělo v nich jméno a funkce vyšetřovatele, jméno osoby, která dokument vyhotovila, scházela čísla jednací a nesrovnalosti byly identifikovány také u použitého razítka. Na dokumentech se používá jednotné razítko, což fakticky není možné, neboť státní orgány opatřují písemnosti vlastními razítky s různými formáty. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že předvolání na policii a soud nejsou pravými dokumenty účelově vyhotovenými na podporu snahy žalobce setrvat na území České republiky formou prodloužení doplňkové ochrany.
59. Žalobce svou domnělou protirežimní politiku dokresloval také aktivitami na sociálních sítích a účastí na demonstraci na X kvůli porušování lidských práv na Kubě, které dokládal fotografiemi a videonahrávkami, ve kterých mluví přímo na kameru. Příspěvky a fotografie X, X či X na sociálních sítích ovšem nedokládají žádnou činnost samotného žalobce, ani se v nich jméno žalobce nezachycuje, a není z nich patrná vůbec žádná souvislost s osobou žalobce. Jde-li o účast na demonstraci na X coby žalobcovu ojedinělou aktivitu, není zřejmé, že by žalobce své záběry zveřejnil, a tím by se o nich dozvěděly kubánské bezpečnostní složky. Lze tak souhlasit se závěry žalovaného, že popsané aktivity žalobce, jichž se dovolává, jsou součástí jeho účelové snahy o prodloužení doplňkové ochrany, když skutečná veřejná politická aktivita žalobce, jím by

mohly kubánské státní orgány věnovat pozornost, nebyla v potřebném rozsahu věrohodně prokázána.

60. K námitce, že se žalovaný nezabýval možností udělení humanitárního azylu, pak městský soud uvádí, že smyslem § 53a odst. 4 zákona o azylu je umožnit správnímu orgánu opakovaně ověřovat naplnění, resp. trvání podmínek doplňkové ochrany, pro něž byla dle § 14a zákona o azylu udělena, a to především vzhledem k možným změnám v zemi původu žadatele. V řízení o prodloužení doplňkové ochrany jsou tedy zkoumány pouze podmínky doplňkové ochrany a správní orgán se nemůže zabývat možností udělení mezinárodní ochrany dle § 14 zákona o azylu. Rozhodnutí žalovaného tedy ani nemůže být nepřezkoumatelné jen proto, že se touto otázkou nezabýval.
61. Soud shrnuje, že si žalovaný opatřil vypovídající zprávy o zemi původu, jejichž výběr přizpůsobil žalobcovu azylovému příběhu v adekvátním rozsahu. Důkladnější podklady shromáždil ohledně návratu kubánských státních příslušníků po dlouhodobém pobytu v zahraničí. Ze zpráv pak vycházel v napadeném rozhodnutí. Skutkový stav byl zjištěn řádně, bez důvodných pochybností, nebylo proto třeba aplikovat pravidlo v pochybnostech ve prospěch žadatele o prodloužení doplňkové ochrany. V mezích žalobních bodů nedošlo k porušení základních procesních ustanovení správního řízení ani mezinárodních závazků ze strany žalovaného. Žalobci již po návratu do země původu nehrozí nebezpečí, kterého by se mohl důvodně obávat, protože neexistují důvody pro prodloužení doplňkové ochrany. Nastala změna oproti stavu v době vydání rozhodnutí ke dni 13. 4. 2015, kdy nebylo možné vyloučit přímé a bezprostředně hrozící nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1, odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V České republice má žalobce toliko svého přítele, jeho rodinní příslušníci žijí na Kubě; k území České republiky žalobce nevážou žádná sociální či majetková pouta. Nemá stále zaměstnání, žije z podpory poskytované jeho známými a ze sociálních dávek vyplácených úřadem práce. Žalovaný správně vyhodnotil a zdůvodnil, že v řízení neshledal a žalobce neprokázal nové skutečnosti vedoucí k ponechání udělené doplňkové ochrany s ohledem na existenci jiných relevantních důvodů vymezených v § 14a zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

62. Zdejší soud tak ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru o nedůvodnosti žalobních námitek v podobě, v jaké byly žalobcem uplatněny. Zároveň v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by bylo nutno přihlížet z úřední povinnosti. Podanou žalobu proto zdejší soud zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou.
63. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků rozhodl zdejší soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního

soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze, dne 15. února 2024

JUDr. Tomáš Švec, Ph.D., v. r.
samosoudce